

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра розведення і селекції тварин та водних біоресурсів

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Основи рибоохорони і рибогосподарського законодавства
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми:
ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА
за спеціальністю 207 – водні біоресурси та аквакультура
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

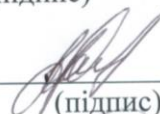
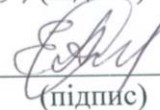
Розробники: ² С.Л. Хмельничий, к. с.-г. н.,
ст. викладач кафедри розведення і селекції тварин та водних біоресурсів;

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Розведення і селекції тварин та водних біоресурсів	протокол від <u>22.06.2021р.</u> № <u>21</u>
	Завідувач кафедри <u></u> Л.М. Хмельничий

Погоджено:

Гарант освітньої програми водні біоресурси та аквакультура Ведерка В. В.

Декан факультету, де реалізується освітня програма Ведерка В. В.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: Дубров І. О.
(підпис) (ПІБ)
 Самхіна С. А.
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Ведерка В. В.)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.06. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
			д.с.-г.н., професор Хмельничий Л.М.	Водні біоресурси та аквакультура д.с.-г.н., професор, В.В. Вечорка

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи рибоохорони і рибогосподарського законодавства							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/Розведення і селекції тварин та водних біоресурсів							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програми/Спеціальність складовою яких є ОК	«Водні біоресурси та аквакультура» /207 – водні біоресурси та аквакультура							
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркових ОК)	-							
6.	Рівень НРК	б рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр, 15 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	4							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)					Самостійна робота		
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		30	-	-	-	30	-	60	-
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Хмельничий Сергій Леонтійович							
11.1	Контактна інформація	Ст. викладач кафедри розведення і селекції тварин та водних біоресурсів, кабінет 316 головного корпусу ел. адреса: serhiokh@ukr.net консультації: щопонеділка 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ .							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Основи рибоохорони і рибогосподарського законодавства» сприяє підготовці фахівців з водних біоресурсів та аквакультури, формування у студентів теоретичних знань і практичних навиків з питань, які стосуються основних знань про основні напрями охорони живих водних ресурсів водойм України, забезпечення галузі охорони живих водних ресурсів водойм України державними та міжнародними законодавчими і нормативними актами, структурну організацію та види діяльності державних органів рибоохорони, їх права, обов'язки й матеріально-технічне забезпечення. Основні теми, які підлягають вивченню: забезпечення охорони водних ресурсів державною владою та правове регулювання рибальства у водоймах України, правила промислового, любительського та спортивного рибальства, місця та засоби лову у рибогосподарських водних об'єктах України, правові основи організації охорони рибних ресурсів визначенні законодавством України, правові основи відповідальності за порушення рибоохоронного законодавства та правова охорона вод.У результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен застосовувати на практиці систему охорони риб та інших живих водних ресурсів, застосовувати на практиці чинне законодавство щодо порушників системи охорони риб та інших живих водних ресурсів, проводити облік збитків, які наносяться рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього середовища, оформлювати необхідні							

		документи з дотриманням вимог чинного законодавства України.
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок з питань які стосуються формування наукових уявлень та набуття знань і навичок з вирішення проблем, пов'язаних з охороною живих водних ресурсів, зокрема рибних запасів, регулювання промислового, аматорського та спортивного рибальства, охороною рибогосподарських водойм від забруднення та інших видів нешкідливих впливів, біологічним обґрунтуванням створення законодавчої бази щодо раціонального використання рибних багатств внутрішніх водойм, а також континентального шлейфу України; боротьба з усіма видами браконьєрського вилову риби, відтворення живих водних ресурсів та зниження збитків, що наносяться водоймам через масову загибель риби.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент є основою для вивчення: ОК18 Розведення та селекція риб, ОК20 Аквакультура штучних водойм, ОК21 Аквакультура природних водойм.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf</p> <p>У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні:</p> <p>відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу.</p> <p>Є неприйнятним для студента:</p> <p>виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності.</p> <p>За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі.

16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3929
-----	------------------------------------	---

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН 7	ПРН 8	
ДРН 1. Забезпечувати охорону водних ресурсів згідно законів України щодо правове регулювання рибальства у водоймах держави.	x	x	Доповідь з презентацією, підсумковий іспит
ДРН 2. Контролювати умови виконання правил промислового, любительського та спортивного рибальства у місцях лову в рибогосподарських водних об'єктах України.	x	x	Доповідь з презентацією, проміжна атестація, підсумковий іспит
ДРН 3. Забезпечувати правові основи організації охорони рибних ресурсів визначених законодавством України з питань охорони рибних ресурсів та тваринного світу України.	x	x	Доповідь з презентацією, підсумковий іспит
ДРН 4. Забезпечувати правові основи відповідальності за порушення рибоохоронного законодавства та правової охорони вод й методи знезаражування стічних вод.	x	x	Доповідь з презентацією, підсумковий іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з		робота		
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Забезпечення охорони водних ресурсів державною владою та правове регулювання рибальства у водоймах України. 1. Завдання дисципліни в організації рибоохорони та рибогосподарського законодавства. 2. Коротка характеристика заповідних територій України. 3. Роль права в охороні природи.	10	-	-	-	10	-	20	-	1, 2, 3, 4, 5, 6

4. Система і компетенція органів охорони рибних ресурсів. 5. Основні функції органів державної влади по відношенню до тваринного світу. 6. Правове регулювання рибальства у водоймах України. 7. Фонд рибогосподарських водойм України.									
Тема 2. Правила промислового, любительського та спортивного рибальства, місця та засоби лову у рибогосподарських водних об'єктах України. 1. Правила промислового рибальства у рибогосподарських водних об'єктах України. 2. Місця, терміни, знаряддя та засоби лову згідно Правил промислового рибальства у рибогосподарських водних об'єктах України. 3. Правила любительського і спортивного рибальства у водоймах України. 4. Здійснення любительського рибальства.	8	-	-	-	8	-	16	-	1, 2, 3, 4, 5, 6,
Тема 3. Правові основи організації охорони рибних ресурсів визначенні законодавством України. 1. Правові основи організації охорони рибних ресурсів України. 2. Закон України про тваринний світ (витяг). 3. Контроль у галузі охорони, використання і відтворення, тваринного світу.	6	-	-	-	6	-	12	-	4, 5, 6, 7, 8, 9
Тема 4. Правові основи відповідальності за порушення рибоохоронного законодавства та правова охорона вод. 1. Відповідальність за порушення рибоохоронного законодавства. 2. Правова охорона вод. 3. Методи знезаражування стічних вод.	6	-	-	-	6		12	-	4, 5, 6, 7, 8, 9

Всього	30	-	-	-	30	-	60	-	
---------------	-----------	---	---	---	-----------	---	-----------	---	--

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, лабораторна робота, презентація.	20	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 2	Лекція, лабораторна робота, презентація.	16	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	16
ДРН 3	Лекція, лабораторна робота, презентація.	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	12
ДРН 4	Лекція, лабораторна робота, презентація.	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	12

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з Теми 1	25 балів / 25%	5 семестр, 5 тиждень
2	Проміжна атестація: контролюючий тест.	15 балів / 15%	5 семестр, 8 тиждень
3	Індивідуальне завдання з Теми 2	20 балів / 20%	5 семестр, 10 тиждень
4	Індивідуальне завдання з Теми 3	20 балів / 20%	5 семестр, 12 тиждень
5	Індивідуальне завдання з Теми 4	20 балів / 20%	5 семестр, 15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<12 балів	12-13 балів	15-19 балів	20-25 балів

Індивідуальне завдання з Теми 1	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутній конкретний аналіз	Виконано усі вимоги індивідуального завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано теоретичні знання в аспекті використання на практиці організації охорони рибних запасів, правового регулювання рибальства у водоймах України.
Проміжна атестація 6 семестр	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Індивідуальне завдання з Теми 2	<i><13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>	<i>16-19 балів</i>	<i>19-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, виявлено глибокі знання правил промислового рибальства у рибогосподарських водних об'єктах України, визначенні місць, термінів, знарядь та засобів лову згідно Правил промислового, любительського та спортивного рибальства у рибогосподарських водних об'єктах України.
Індивідуальне завдання з Теми 3	<i><13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>	<i>16-19 балів</i>	<i>19-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні, відсутні узагальнюючі висновки	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, усвідомлено розуміння щодо правових основ організації охорони рибних ресурсів України, Закону України про тваринний світ та контролю у галузі охорони, використання і відтворення, тваринного світу.
Індивідуальне завдання з Теми 4	<i><13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>	<i>16-19 балів</i>	<i>19-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на окремі питання відсутні,	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано усвідомлення важливості та необхідності знання

		відсутні узагальнюючі висновки та пропозиції		правових основ відповідальності за порушення рибоохоронного законодавства та правова охорона водних об'єктів, порушення рибоохоронного законодавства в аспекті правової охорони вод та методів знезаражування стічних вод.
--	--	---	--	---

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням упродовж занять	Упродовж семестру
3.	Усний зворотній зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Основи рибоохорони та рибогосподарське законодавство / І. Ю. Бузевич, Д. С. Христенко, Г.О. Котовська, Костенко Т.В. К.: Фітосоціоцентр, 2012. 176 с.

2. Основи рибоохорони: Практикум / І. А. Лобанов, Ю. В. Пилипенко, П. Г. Шевченко, О.Е. Довбиш, Д. І. Лобанов – Херсон: Грінь Д.С., 2011. – 356 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

3. Основи рибоохорони. Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів напрямку 1303 "Водні біоресурси" в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. – К.: Аграрна освіта, 2006.

4. Електронні ресурси:

- <https://minjust.gov.ua/m/ribolovlya-yak-loviti-ribu-i-ne-porushuvati-zakon> (риболовля: як ловити рибу і не порушувати закон);

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0269-99#Text> (правила любительського та спортивного рибальства);

- <https://www.kmu.gov.ua/news/u-vodojmah-ukrayini-startuye-nerestova-zaborona-na-vilov-vodnih-bioresursiv-derzhribagentstvo-1-4-21> (заборона на вилов водних біоресурсів);

- <https://bashtanskaotg.gov.ua/news/nerest-2021-yaku-ribu-i-de-mozhna-loviti-2021-03-31> (нерест);

- https://darg.gov.ua/_porushiv-pravila-ribalstva_0_0_0_10770_1.html (штраф за порушення норм рибальства)

6.2. Додаткові джерела

5. Микитюк П.В. Присадибне рибництво та аматорське рибальство. – К., 2000. – 107 с.
6. Гринжевський М. В. Аквакультура України. – К.: Інститут рибного господарства УААН, 1998. – 364с
7. Закон України "Про охорону навколишнього середовища" – ВР № 1268-12 від 26.06.91
8. Закон України "Про тваринний світ" – ВР № 3042-12 від 03.03.93
9. Постанова Про затвердження Порядку здійснення любительського і спортивного рибальства від 18 липня 1998 р. N 1126.

6.3. Програмне забезпечення

10. Текстовий редактор Word.
11. Microsoft Office Po

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП ББА
(назва)Рубцов І.О.
(ПІБ)
(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) Відділення історії та соціології в сфері безпеки держави
(назва)доц. Самохіна Є.А.
(посада, ПІБ)
(підпис)